

Bilag

LEKTION 2:

SOCIALE MEDIER I DEN OFFENTLIGE SAMTALE

LEKTION 2: BILAGSOVERSIGT

BILAG 3

Artikel bragt i Berlingske af journalist Daniel Tidemann fra den 30. september 2024.

BILAG 4

Opslag på Instagram af justitsminister Peter Hummelgaard fra den 27. september 2024.

BILAG 3

BESKRIVELSE

Artikel bragt i Berlingske af journalist Daniel Tidemann fra den 30. september 2024.

HUMMELGAARD BLEV FRAGTET MED POLITIESKORTE OG MODTAGET MED NATIONAL STOLTHED BAG SKYDETARNE OG PIGTRADSHEGN: »VI LYTTET TIL AL KRITIK, MEN JEG SVARER OGSÅ PÅ DEN«

Justitsminister Peter Hummelgaard (S) blev den, der skulle tvinge et af de mest prestigefyldte retspolitiske projekter i nyere tid i mål. Berlingske var med ham i Kosovo, hvor han forsvarede sin udskældte fængselsplan og gik i rette med en, som han mener, urimelig kritik af Danmarks lille allierede mod sydøst.

Daniel Tidemann, Journalist

Politieskorten med udrykning på og med justitsminister Peter Hummelgaard (S) placeret lige i midten suser igennem hovedvejen mellem Kosovos hovedstad, Pristina, og provinsbyen Gjilan.

Undervejs kører vi over en i forvejen død hund, og politibetjenten i den forreste vogn signalerer aggressivt med et skilt ud af vinduet, at dem, vi overhaler, skal holde sig tilbage og respektere, at ordensmagten er kommet på asfalten.

Peter Hummelgaard forholder sig noget mere roligt.

Men det er ham, det handler om i dag.

Efter en times køretur under høj sol og mellem storslåede bjergklumper belagt med skov kommer vi til Gjilan.

På toppen af provinsbyen på det sydlige Balkan ligger et arresthus, som snart bliver til et fængsel, som på sigt skal rumme 300 fanger fra danske fængsler.

Hummelgaards entourage er en smule forsinket og ankommer klokken 13.37, men korpset af betjente er klar, da porten åbner til den danske justitsministers prestigeprojekt.

Med udtryk af en nærmest militær logik kører han direkte ind på fortet – forbi en abrupt placeret kirkegård ude foran – til synet af otte betjente, der på rad og række gør honnør for dagens gæst.

De løfter Dannebrog og den kosovariske kriminalforsorgs flag i vejret.

Hummelgaard bliver tydeligt overrasket og hører sin nærmeste kreds til råds, inden han stiger ud af bilen.

»Burde jeg give hånd til alle betjentene?« spørger han.

Hellere en gang for meget end en gang for lidt, lyder den velmente rådgivning.

Danmarks justitsminister er kommet til Balkan for officielt at sætte handling bag ordene om det fængsel, som om to år skal huse de kriminelle, han afskyr mest:

300 udvisningsdømte mordere, volds mænd og voldtægtsforbrydere fra lande uden for EU, som Peter Hummelgaard selv beskriver det klientel, der inden længe indtager cellerne i Gjilan-fængslet cirka 1.600 kilometer sydøst for København og Herstedvester Fængsel.

Nye tal, som Berlingske har fået i en aktindsigt, viser, at de danske fængsler aldrig har været mere fyldte, end de er nu. I 2024 har fængslerne således haft et gennemsnitligt belæg på 103,2 procent.

I ti ud af 13 af landets fængsler er der lige nu derfor flere fanger, end der maksimalt kan være, og det er det problem, justitsministeren nu vil løse – blandt andet med et fængsel i Kosovo.

Berlingske var med, da toppolitikereren satte sit aftryk og gav håndslag til Kosovos justitsminister. Nu forklarer han efter bedste evne, hvorfor det, trods massiv kritik, ifølge ham er en god idé at sende vores udvisningsdømte fanger til et land, de fleste danskere ikke kender.

De hører ikke til i Danmark

Peter Hummelgaards dag starter lidt før klokken 7.

Vi møder ham på Swiss Diamond Hotel, hvor der flages med Dannebrog, i det centrale Pristina, Kosovos hovedstad, på en mærkedag for den garvede topminister.

Her starter han dagen med fem kilometer på løbebåndet til lyden af The New York Times-podcasten »The Ezra Klein Show« i ørerne – ikke en decideret fast vane, det med at løbe, men det hjælper ham med at koble af og komme i gang, lader han Berlingske forstå.

For det er helt afgørende for ham at være klar på en torsdag som i dag.

Han skal under massiv mediebevågenhed officielt indvie den fængselsaftale – det socialdemokratiske prestigeprojekt – som nu endelig formentlig bliver til virkelighed i 2026.

Hummelgaard forklarer, at aftalen først og fremmest løser den »faktiske og meget reelle« udfordring, at Danmark simpelthen mangler kapacitet derhjemme.

»På den her måde kan vi på en hurtig og meget god måde få udbygget vores kapacitet,« siger Hummelgaard og tilføjer:

»Vi sender samtidig et klart og tydeligt signal til de udvisningsdømte om, at deres fremtid ikke er i Danmark.«

Hummelgaard blev under sit omkring to timer lange visit i Gjilan-fængslet omkranset af kosovariske betjente, et samlet dansk-kosovarisk pressekorps og Kosovos justitsminister, Albulena Haxhiu.

Gjilan-fængslet i Kosovo er omringet af bastant pigtrådshegn, og en lang række af Danmarks udvisningsdømte skal om to år sidde bag tremmerne i et arresthus, som nu bliver til et fængsel.

Det blev bygget i 2016 med skydetårne i hjørnerne.

Problemet derhjemme er jo rimelig akut, men de her fængselspladser kan først tages i brug om to år. Har I overhovedet tid til at vente så længe?

»Vi gør jo mange ting på en og samme tid.«

Han henviser til, at det netop er blevet annonceret, at Sdr. Omme Fængsel i Midtjylland udvides med 200 pladser og snart bliver Danmarks største fængsel. Desuden bygges et nyt fængsel i Viborg, hvor der bliver plads til 400 indsatte fra 2030.

I dag har de danske åbne og lukkede fængsler lige nu maksimalt 2.431

pladser. På de pladser sidder 2.491 fanger.

Og bag de danske ringmure mangler der i den grad fængselsbetjente, som kan løse de problemer og kapacitetsproblemer, som de mange fanger giver.

»Vi gør alt, vi overhovedet kan for at rekruttere flere kollegaer til vores dygtige fængselsbetjente. Vi har flyttet flere skoler ud i landet, vi giver nu løn under uddannelse til betjentene, og vi har givet et meget, meget stort og ekstraordinært lønløfte til fængselsbetjentene,« siger Peter Hummelgaard.

Samlet set stiger gennemsnitslønnen for fængselsbetjente fra 30.000 i 2023 til 36.000 i 2025.

Kritikerne står i kø

Naturen er storslået, mentaliteten er rå og trafikken er ustyrlig i Kosovo, hvor hundreder af huse står efterladt uden en håndværker, og hvor man kan se blændende bjergtoppe og et nærmest konstant syn af smadrede biler.

Landet, der i 2008 erklærede sig uafhængigt fra serberne, er anerkendt af Danmark, og cirka halvdelen af verdenssamfundet, men lande som især Serbien og Rusland blokerer for, at kosovarerne kan blive en del af det storpolitiske selskab.

Blandt andet derfor har Kosovo ikke underskrevet nogen menneskerettighedskonvention, for landet er ikke med i de luftlag, hvor det kan lade sig gøre.

Og på den baggrund står kritikerne i kø.

Her er et par eksempler:

- FNs torturkomité har direkte opfordret Danmark til at lægge fængselsprojektet i landet i graven, fordi komiteen direkte frygter for fangernes levevilkår.
- Fængselsforbundets formand, Bo Yde Sørensen, siger i et interview med Berlingske, at det ikke kan være rimeligt, at et land som det danske »eksporterer sine problemer« til andre lande.

Kritikken preller dog fuldstændig af på Peter Hummelgaard.

Han mener, at skepsissen er decideret urimelig og understreger, at fængslet i Kosovo vil blive drevet ud fra danske standarder og med dansk uddannede betjente.

Kan du garantere med fuldstændig sikkerhed, at de fanger, der kommer herved under dansk ansvar, ikke får krænket deres rettigheder? Kosovo har jo ikke skrevet under på menneskerettighedskonventionerne.

»For at være helt ærlig. Det er en tarvelig kritik af Kosovo,« siger Hummelgaard og henvises til, at Kosovo gerne vil anerkendes folkeretligt.

Men det kan de ikke blive, og derfor kan de ikke skrive under på menneskerettighedskonventionen, lyder det.

»Det er tarveligt at bruge det som argument mod, at vi kan indgå i et forpligtende og gensidigt partnerskab med Kosovo. De bliver holdt uden for Europa-Rådet, som er en forudsætning for, at de overhovedet kan være en del af menneskerettighedskonventionen,« siger Peter Hummelgaard.

FNs torturkomité har direkte opfordret jer til at droppe projektet. Er det af samme årsag, at du ikke lytter til dem?

»Vi lytter til alt kritik, men jeg svarer også på den, og der er nogle indbyggede præmisser i kritikken, som jeg har svært ved at genkende i den aftale, vi har lavet med Kosovo.«

Hvem har ansvaret, hvis en kosovarisk betjent eksempelvis begår et overgreb på en indsat, som vi har ansvaret for?

»Til syvende og sidst er det jo Danmark, der har det ansvar. Det er Danmark, der skal sikre, at fængslet lever op til danske standarder.«

Anerkender du, at man går til kanten med det her projekt?

»Det gør man i den forstand, at vi ikke har gjort det før, og vi har været nødt til at være kreative.«

»De har myrdet, plyndret, voldtaget og dræbt«

Peter Hummelgaard bliver på sit visit i Gjilan-fængslet vist rundt i de celler, som Danmarks udvisningsdømte skal overtage.

Indenfor i fængslet, der mestendels står på røde mursten, er stemningen kold, rå og ikke ligefrem forsonende.

I cellerne, hvor der er dobbeltbelæg, er der ikke nogen dør ind til toilettet, som er lavet af jern.

Det hele skal renoveres til danske forhold, før Kriminalforsorgen i Danmark overtager ansvaret for driften, men forholdene bliver ikke lækre, bare fordi de bliver danske, fastslår justitsministeren over for pressens mikrofoner.

»De har myrdet, plyndret, voldtaget og dræbt. Så mener jeg heller ikke, at Danmark har flere forpligtelser over for fangerne end lige akkurat dem, der kan leve op til vores internationale forpligtelser.«

Med aftalen håber Peter Hummelgaard på, at de udvisningsdømte efter endt afsoning i Kosovo kan eksporteres direkte tilbage til der, hvor de kommer fra i verden.

»Jeg vil ikke lægge skjul på, at det er en væsentlig sidegevinst. Det er også derfor, vi har valgt, at det skal være udvisningsdømte. Det er for klart og entydigt at markere, at de har ikke nogen fremtid i Danmark,« siger han.

Hvis den ene eller den anden konvention ikke tillader jer at smide dem ud, hvad gør I så?

»Hvis du nu forestiller dig en voldtægtsforbryder, som ikke kan udvises til deres eget land, fordi han for eksempel er personligt forfulgt, så indgår han under de rammer, der eksisterer for tålt ophold.«

Din ministerkollega Rasmus Stoklund (S) lægger i en ny bog op til, at man skal udfordre konventionerne. Overvejer du det, når disse udvisningsdømte officielt skal udvises efter endt afsoning i Kosovo?

»Grundlæggende er jeg tilhænger af, at Danmark lever op til sine internationale forpligtelser,« understreger han forbeholdende og giver derefter sin ministerkollega halvt medhold:

»Men jeg er enig i, at der er noget dybt, dybt paradoksalt ved, at folk, der har begået voldtægt, drab eller lemlæstelser, er bedre beskyttet af menneskerettighedskonventionen, end ofrene er.«

Hummelgaard har været »indpisker«

Danmarks fængselsaftale med Kosovo blev egentlig indgået af Hummelgaards forgænger, daværende justitsminister Nick Hækkerup (S), i 2021, men projektet endte med at trække i langdrag.

Det skete, fordi, som Hummelgaard begrundet det, at traktaten, som længe manglede at blive ratificeret i det kosovariske parlament, blev taget som gidsel i et indenrigspolitisk spil, der handlede om at presse regeringen til at udskrive valg.

»Jeg var da bange for, at projektet ville fare vild, og det er også derfor, at jeg har brugt så meget energi og mange kræfter på at involvere mig i den indenrigspolitiske proces hernede,« siger justitsministeren.

Han har nu været i Kosovo tre-fire gange og deltaget i »utallige« Skype-møder og telefonopkald med både regeringen og oppositionspartierne i Kosovo.

Har det været tæt på at gå galt?

»Det synes jeg ikke. Men vi har brugt mange kræfter på hele tiden at holde os orienteret i, hvad der foregik«

Efter to dage i Kosovo møder vi Peter Hummelgaard i lufthavnen i Pristina, som cirka er på størrelse med den, der er i Aalborg.

Dér går han rundt med sin 3F-kuffert i hånden og er klar til at vende hjem til Danmark.

Et politisk rejsegilde er forbi, og et markant kapacitetsmæssigt ansigtsløft af det danske fængselsvæsen er rykket tættere på.

Han virker glad og tilfreds.

BILAG 4

BESKRIVELSE

Opslag på Instagram af justitsminister Peter Hummelgaard fra den 27. september 2024.

www.tjekdet.dk/feedet-faker

Forfatter: Erik Krarup Nilsson
med bidrag fra Fakta og Fake

Grafik og layout: Nathalie Damgaard Frisch